

V Prešově začaly po více než roce sloužit trolejbusy SOR TNS 12

29.12 2024 20:08, Libor Hinčica, Trolejbusy

Dopravný podnik města Prešov uvedl dne 23. 12. 2024 do provozu s cestujícími trolejbusy typu SOR TNS 12. Stalo se tak přesně 13 měsíců od doby, kdy byl do města převezen první ze čtveřice objednaných trolejbusů a rok po původně plánovaném termínu dodání vozidel.

Výběrové řízení na dodávku čtyř dvanáctimetrových parciálních trolejbusů vyhrál SOR Libchavy definitivně v říjnu 2022, kdy došlo po průtazích k podpisu smlouvy, jež původně počítala s částkou 461 250 € (tedy přibližně 11,3 mil. Kč) za vůz bez DPH. K dodávce mělo dojít do konce roku 2023, přičemž dodavatelem elektrické části měl být původně pražský Cegelec (dnes vystupující pod značkou Electric Components, jež je od května 2024 součástí skupiny Škoda Group). SOR ale pod záminkou zpožděných dodávek elektrických výzbrojí pro projekty v Praze, Jihlavě a Zlíně od zakázky na jaře 2023 ustoupil (ačkoli jen krátce předtím učinil závaznou objednávku komponentů) a zvolil si jiného dodavatele v podobě společnosti Rail Electronics CZ, kterou SOR většinou (75 %) ovládá. Změna výrobce elektrické části ale ke splnění smluvního termínu dodání nevedla.

SOR sice fyzicky převezl první z trolejbusů (budoucího ev. č. 801) do Prešova již 23. 11. 2023, vozidlo ale nemělo za sebou prakticky žádné zkoušky nezbytné pro zahájení zkušebního provozu, navíc, jak se později ukázalo, bylo dodáno s řadou drobných nedodělků (což platilo i pro zbylé tři vozy), které se dařilo jen velmi pomalu odstraňovat. Ze strany slovenského ministerstva dopravy byl povolen zkušební provoz již 6. 12. 2023, nicméně výrobce s ním ve stanovené lhůtě vůbec nestihl začít. Celkem dvakrát (1. 2. 2024 a 2. 4. 2024) tak byla lhůta prodloužena, a teprve těsně před uplynutím posledního termínu byly od 25. 4. 2024 zahájeny testovací jízdy bez cestujících s vozy ev. č. 801 a 802, přičemž vozu ev. č. 801 bylo stanoveno najezdit bez závažných závad 2 500 km, u vozu ev. č. 802 byl kilometrický nájezd nižší.

Přeprava trolejbusů SOR TNS 12 se uskutečnila tradičně na silničním trajleru. Na snímku vidíme první převezený trolejbus budoucího ev. č. 801, který dorazil do města už 23. 11. 2023. Do provozu s pasažéry se nicméně dostal až po 13 měsících. (foto: DP mesta Prešov)

Určitou zajímavostí byly zkušební jízdy (v rozsahu 200 km) na napěťové soustavě 750 V DC, které se uskutečnily bez větší pozornosti médií v Košicích ve dnech 18. a 19. 6. 2024 s vozem ev. č. 802 (první den proběhly pouze zkoušky ověřovací, samotný nájezd 200 km se odehrál následující den). Košičtí politici, kteří v roce 2019 exhibovali u zapůjčeného parciálního trolejbusu SOR TNB 12 z Banské Bystrice a slibovali při tom brzký návrat trolejbusů, tentokrát nechávali provoz modernějšího vozidla bez povšimnutí.

Zatímco vůz ev. č. 802 testoval i v rychlostech nad 50 km/h onen údajně špatný stav trolejbusového trolejového vedení v Košicích, trolejbus ev. č. 801 ve stejné době převážel první cestující v Prešově, stále však v rámci zkušebních jízd. Požadovaná porce kilometrů (5 000 km) se podařila najezdit v termínu od 8. do 26. 6. 2024, načež už dne 3. 7. 2024 byl typ (jako verze SOR TNS 12 A04) schválen do provozu s pasažéry, byť s určitou výhradou, která musela být před zařazením do provozu odstraněna.

Konkrétně se během zkoušek ukázalo, že statický měnič nemá dostatečně dimenzovaný výkon výstupu nízkého napětí 24 V DC, takže nebylo možné napájet všechny nízkonapěťové spotřebiče na vozidle a současně dobíjet palubní baterii. Před zařazením trolejbusů do provozu proto mělo dojít ke zvýšení výkonu zdroje 24 V DC na všech vozech. Mimoto mělo dojít také k zablokování možnosti souběžného spuštění klimatizace a vyhřívání skel. Výrobce byl po odstranění nedostatku povinen předložit protokol o opakované zkoušce nabíjecích zařízení pro pomocné pohony, což také učinil. Zbývalo zajistit poslední - technicko-bezpečnostní zkoušku (TBZ) všech čtyř trolejbusů před uvedením do provozu.

Trolejbus SOR TNS 12 budoucího ev. č. 801 během zkušebních jízd se zátěží. (foto: DP mesta Prešov)

Právě na tomto zdánlivě banálním bodě se finální předání trolejbusů dopravci zadrhlo. Dopravný podnik Bratislava, který byl jako jediný na Slovensku oprávněný technicko-bezpečnostní zkoušky trolejbusů realizovat, si nepohlídal konec pověření pro vykonávání předmětné činnosti ze strany ministerstva dopravy, a to tak propadlo. Na Slovensku tak rázem nebyla žádná organizace oprávněná k provádění těchto zkoušek. Bratislavský DP sice měl začít vyvíjet kroky k opětovnému získání předmětného pověření, ani v době uzávěrky článku (29. 12. 2024) jím však stále nedisponuje. Zájem o získání předmětného oprávnění nicméně projevil Dopravní podnik Ostrava a. s., který – ač dosud ve slovenském prostředí se nepohybující – zvládl předložit potřebné dokumenty a zajistit zkoušky odpovědných osob v kratším čase než bratislavští kolegové a získal pověření už na podzim 2024, což umožnilo realizovat „té bé zetky“ na všech čtyřech prešovských vozech ve dnech 22. a 23. 10. 2024. Počátkem listopadu byly vydány průkazy způsobilosti, a teprve tímto aktem bylo možné trolejbusy formálně převzít od dodavatele.

Následně bylo zahájeno opětovné školení řidičů. První vypravení na linky je tak datováno až 23. 12. 2024, kdy byly postupně vypraveny tři ze čtyř nových trolejbusů. Nepojízdný zůstal vůz ev. č. 802 kvůli výpadkům napájení 600 V, nasazení zbylé trojice se poté neobešlo zcela bez obtíží, když vůz ev. č. 801 musel v průběhu dne pro závadu zatáhnout (po opravě se však napojil zpět na své pořadí), u trolejbusu ev. č. 803 nejprve nefungovalo stahování sběračů a dveře, nicméně i zde se podařilo po opravě vůz vypravit, a u vozu ev. č. 804 během celého dne nefungovalo zařízení na přehazování výhybek, nicméně řidič zvládl improvizovat a směnu odjezdil celou.

Závěrem dodejme, že SORu se podařilo oproti původně vysoutěžené částce dosáhnout navýšení kupní ceny, a tak cena stoupla o takřka celý zákonný limit (stanovený na 10 %) na 505 530 € za vůz (cca 12,703 mil. Kč).

Url: [V Prešově začaly po více než roce sloužit trolejbusy SOR TNS 12](#)